

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ
Fidesz - Magyar Polgári Szövetség
Képviselőcsoportja

KÉPVISELŐI ÖNÁLLÓ INDÍTVÁNY

**2004. évi ... törvény
a kistermelői kimérésről és termékértékesítésről**

Kimérésre, értékesítésre jogosult személyek

1.§

A bor és gyümölcsbor, szőlő- és gyümölcsmust, valamint szőlő- és gyümölcsléből készült termékeket anyagi ellenszolgáltatásért kimérni, értékesíteni jogosultak (továbbiakban: kimérésre jogosult)

- a) azon mezőgazdasági kistermelők, akik állattartást, mezőgazdasági és kertészeti növénytermesztést folytatnak, és termékeiket, a térség hagyományai alapján, hagyományos eszközökkel, feldolgozzák,
- b) azok a falusi turizmus területén engedéllyel rendelkező vállalkozók, akik a szálláshely-értékesítést, szolgáltatást, mezőgazdasági kistermelői tevékenységük mellett jövedelemkiegészítő tevékenységként folytatják, valamint
- c) a bejegyzéssel rendelkező szőlősgazdák- és gyümölcsöskertek tulajdonosai.

Kimérésre engedélyezett italok

2.§

(1) Kimérésre engedélyezett italok:

- a) Bor, szőlőmust és szőlőlé, és a jövedéki törvényben magánszemély részére engedélyezett mennyiségű gyümölcs-, és borpárlatok és ezek természetes tájjellegű ízesített változatai. (ágyas pálinka, mézes pálinka, ürmös)
- b) Gyümölcsbor és -must, alma, körte, szilva, barack és bogyógyümölcsök, valamint e gyümölcsök keverékéből létrejött cefrének, megkezdődött, vagy befejeződött alkoholos érésével készített párlatok, továbbá e gyümölcsök levei.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott italokat csak abban az esetben lehet kimérni, ha az alapanyag, (borszőlő, alma, körte vagy bogyós gyümölcs) igazolható módon, Magyarországon lett megtermelve, feldolgozva.

A kistermelői termékértékesítés

3.§

(1) A kistermelői termékértékesítést csak az 1.§-ban meghatározott személyek folytathatják.

(2) Az 1.§-ban meghatározott személy a kimérés időpontjától számított két év során saját terméséhez nem vásárolhat pótlólagosan szőlőt, szőlőlét, cefrét, mustot, gyümölcsöt, gyümölcslet vagy gyümölcs örleményt. Amennyiben az átlagtermés 30%-át meghaladó termelőkiesés sújtja a kimérésre jogosultat, a termelés-kiesést kompenzáló mennyiséget vásárolhat a fent feltüntetett alapanyagokból, amelyet azonban kistermelői kimérés útján nem értékesíthet.

(3) A kistermelői kimérés mind a megtermelés helyén, mind a termelő fő-, vagy melléküzemének székhelye szerinti település határain belül folytatható.

(4) A kimérésre jogosult személy az, aki a mezőgazdasági termelést, mint mellékfoglalkozást folytatja. A termelő csak abban az esetben jogosult fő- vagy melléküzemének székhelyén kimérés folytatására, ha a fő- vagy melléküzem székhelye szerinti település határos a megtermelés helye szerinti településsel, vagy a két település közepétől közepéig légvonalban mért távolságuk nem haladja meg a 10 km-t.

(5) A megtermelés helye alatt annak a településnek a területe értendő, ahol az alapanyagokat megtermelik.

(6) A mezőgazdasági főüzem megjelölés alatt azt a helyszínt értjük, ahonnan a kistermelő a mezőgazdasági termelést, mint mezőgazdasági egységet irányítja.

(7) Mezőgazdasági melléküzemnek minősül a bor- és gyümölcsparcella.

A kistermelői kimérés, értékesítés helyszíne

4.§

(1) A kistermelői kimérés helyiségeinek és egyéb, a kistermelői kimérés céljait szolgáló gazdasági területeknek, a kimérésre jogosult mezőgazdasági üzemének részét kell alkotnia, és meg kell felelnie a mindenkori építészeti-, egészségügyi- és tűzvédelmi előírásoknak.

(2) Amennyiben a kistermelő mezőgazdasági főüzeme átépítés alatt áll, a település jegyzője engedélyezheti, hogy a kimérésre jogosult a kimérést egy erre a célra bérelt helyiségben folytathassa mindaddig, amíg a főüzem a mindenkori építészeti-, egészségügyi- és tűzvédelmi előírásoknak meg nem felel. Ennek a kimérési helynek a település valamennyi vendéglátó-ipari üzletétől legalább 150 méter távolságra kell elhelyezkednie.

(3) A mezőgazdasági és borászati kistermelők az általuk előállított termékek értékesítésére társulhatnak és közösségi bemutató, értékesítő helyeket hozhatnak létre. Az értékesítésre közösen alkalmazottakat foglalkoztathatnak.

A kistermelői kimérésre felhívó jel

5.§

A kimérésre jogosult a kimérés ideje alatt köteles a kimérés helyiségébe a helyi szokás szerinti jelet kiakasztani. A kimérési jel birtoklására kizárólag a kimérési engedéllyel rendelkező kistermelő, vagy kistermelők társulása jogosult.

A kimérés ideje

6.§

- (1) A kistermelői kimérés idejét a helyi önkormányzat állapítja meg. Az értékesítés 23 és 06 óra között tilos. Ezen időszak alatt a vendégeknek az értékesítő helyiségben való tartózkodása nem engedélyezett.
- (2) Az (1) bekezdésben leírtak alól a helyi önkormányzat felmentést adhat valamely sajátos alkalom, így különösen vásárok, kiállítások, ünnepek kapcsán, illetőleg az idegenforgalmi főszezonra tekintettel, vagy egyéb indokolt egyedi esetben.
- (3) A kistermelői kimérés megszakítás nélkül legfeljebb három hónapos időtartamon keresztül üzemeltethető.
- (4) A következő kimérés ugyanazon község területén a kimérés befejezésének utolsó napjától számított legalább négy hét elteltével kezdhető újra.
- (5) Az értékesítésre társult kistermelők és borosgazdák, közös bemutató terei, üzletei és értékesítés helyei az érintett település területén szokásos üzleti nyitvatartási rend szerint működhetnek.
- (6) Falusi vendéglátási engedéllyel rendelkezők, vendégeik részére az értékesítést nyitvatartási, üzemelési idejük alatt végezhetik.

Egyéb hatáskörök

7.§

- (1) A kistermelői kiméréssel párhuzamosan a 2.§-ban leírt italok mellett ásványvíz, szódavíz és egy további szénsavtartalmú üdítőitalfajta értékesítése is engedélyezett.
- (2) A kistermelői kimérés helyszínén házilag készített füstölt sonka, kolbász, szalonna, töpörtyű, az összes házilag készített felvágott, valamint a házilag feldolgozott hideg halételek, tejtermékek és sajtféleségek, hideg hús és szárnyasételek, ecetes zöldségfélék, főtt tojás, ezen alapanyagokból készített szendvicsek, sósogyoró, dió, mandula, sült gesztenye, burgonyaszeletek, az értékesítő által termelt gyümölcsök, zöldségek és ezek főzetei, illetve aszalt változatai, gyümölcslekvárok és befőttek, sajtolt magolajak, ezek melléktermékei, valamint kenyér és házi készítésű süteményféleségek is értékesíthetők.
- (3) Melegkonyhai készítmények készítése és értékesítése a kistermelői kimérés helyszínén tilos.
- (4) A kistermelőnek kifejezetten tiltott, a kimérés ideje alatt a kimérést, szórakoztató programokkal, tánc- és zenés műsorokkal összekapcsolnia.
- (5) A kistermelői kimérés helyszínén játékautomata működtetése tilos.

A bejelentés előírásai

8.§

- (1) A kistermelőnek a kimérést legkésőbb két héttel az értékesítés megkezdése előtt az illetékes önkormányzatnál be kell jelentenie.

(2) A bejelentés tartalma:

- a) a kistermelő neve és lakóhelye,
 - b) a termelőüzem székhelye (a megtermelés helye),
 - c) a kimérés helye, jellege
 - d) a kimérésre szánt termékek és áruk fajtája, mennyisége és pontos leírása,
 - e) a kimérés naptár szerinti időpontja és időtartama.
- Ezen kívül a kimérőnek írásban tanúságot kell tennie, arról hogy egy a 3.§ (2) bekezdése szerinti pótlólagos vásárlásra nem került sor.

9.§

(1) Az önkormányzatnak kötelessége a kistermelői kimérés bejelentését írásban igazolni. Amennyiben bármely, e törvény értelmében előforduló akadályozó körülmény a kistermelői kimérés folytatását nem teszi lehetővé, az önkormányzatnak kötelessége a kistermelő kérvényét egy héten belül írásban elutasítani. Amennyiben e határidőn belül az igénylőhöz nem érkezik írásos elutasítás, a kistermelő az igénylésben meghatározott időpontban elkezdheti az e törvényben foglalt tevékenység folytatását.

(2) Amint olyan körülmény következik be, ami az engedélyezést az (1) bekezdésben leírtak alapján nem teszi lehetővé, az önkormányzatnak jogában áll a tevékenység folytatását bármikor betiltania.

Szabálysértési rendelkezések

10.§

(1) Aki a termelésről és az értékesítés feltételeiről e törvény 2.-8.§-aiban rögzített előírásokat megszegi, szabálysértést követ el, amely 100 000-Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(2) Az első bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a fogyasztóvédelmi felügyelőség hatáskörébe is tartozik.

(3) A tevékenységnek az iparüzési szabályokat sértő továbbfolytatása esetén, valamint ha a körülmények a szabálysértés megismétlésének valószínűségét feltételezik, az (1) bekezdés értelmében történő pénzbírság kirovása mellett, a kistermelő a kistermelői kiméréstől eltiltható, különösen a szabálysértés sokszoros megismétlődése esetén. A tilalom a mindenkori kimérési időszakokra vonatkozik, de nem haladhatja meg a két naptári évet.

Hatálybalépés

11.§

E törvény 2004. szeptember 1-jén lép hatályba.

Felhatalmazás

12.§

E törvény végrehajtásáról a Kormány gondoskodik.

Általános indokolás

A kistermelői áruértékesítést az Európai Unióban a corki deklaráció állásfoglalása alapján országos, regionális és tartományi törvényekben szabályozzák.

A corki deklaráció lehetőséget biztosít, arra hogy a helyben megtermelt és hagyományos módon elő állított termékeket, a kistermelő az adott ország törvényeinek figyelembe vételével értékesítse. A népi, térségi hagyományok alapján elő állított áruk, lokális értéket képviselő termékek a minőségbiztosítási rendszerek alól mentesek.

A corki deklaráció világosan és egyértelműen fogalmazza meg a vidékfejlesztés céljait és a lokális értékek védelmét.

Törvényjavaslatunk a burgenlandi, stájerországi és a bajorországi tartományi törvények alapján fogalmazódott meg. Az európai piaci vetélkedésben részben a törvényeink és a jelenleg érvényben lévő rendeleteink miatt a hazánkban a vidéken élő és egészben vagy részben mezőgazdasági tevékenységet folytató honfitársaink nem egyenlő esélyhelyzetben vannak az uniós országok hasonló tevékenységet folytató polgáraival. Ezért szükséges a fenti törvény megalkotása és az ehhez kapcsolódó törvények sürgős módosítása!

Melléklet:

A CORKI DEKLARÁCIÓ

1. A vidék előtérbe helyezése

A fenntartható vidékfejlesztés az EU programjai között az első és meghatározó alapelvvé kell, hogy váljon minden vidéket érintő politikában, mind a közeljövőben, mind a kibővülés után. Céljai: az elvándorlás megelőzése, a szegénység elleni küzdelem, a munkahelyteremtés serkentése, az esélyegyenlőség kialakítása, valamint az egészség, a biztonság, a személyiségfejlődés, a pihenés és a vidéki jólét területeken megfelelés növekvő minőségi igényének. A vidéki környezetminőség megóvásának és javításának szükségességét a Közösség minden vidékfejlesztést célzó politikában szem előtt kell tartani. Az állami kiadások igazságosabb elosztására van szükség a vidék és a városok között az infrastrukturális beruházások, az oktatás, az egészségügy és a távközlési szolgáltatások területén. A rendelkezésre álló források növekvő hányadát kell a vidékfejlesztés és a környezeti célok megvalósítására felhasználni.

2. Integrált megközelítés

A vidékfejlesztési politika koncepciójának több tudományterületet, megvalósításának pedig több ágazatot kell felölelnie, világos területi elhatárolással. Az integrált megközelítést az Unió minden vidéki területére alkalmazni kell úgy, hogy a nagyobb szükségét szenvedő területek a koncentrációs alapelvnek megfelelően a kifinanszírozás mértéke szerint legyenek megkülönböztetve. A vidékfejlesztést egységes jogi és politikai

keretbe kell foglalni: mezőgazdaság alkalmazkodása és fejlesztése, a gazdaság változatossá tétele - nevezetesen a kis- és közepes méretű ipari tevékenységek és a vidéki szolgáltatások - gazdálkodás a természeti erőforrásokkal, a környezet funkcióinak kibővítése, valamint a kulturális, a turisztikai és a pihenési lehetőségek fejlesztése.

3. Változatosság kialakítása

A gazdasági és társadalmi tevékenységek változatosságának kialakulását segítő támogatásokat koncentrálni kell az önfenntartó magán és közösségi kezdeményezések kereteinek megteremtésére: beruházások; technikai segítségnyújtás; üzleti szolgáltatások; megfelelő infrastruktúra; oktatás és képzés; az információs technológia eredményeinek integrálása; a kisvárosok szerepének a növelése, minthogy ezek szerves részei a vidéki területeknek és meghatározó tényezők a fejlődésben; ezen kívül az életképes vidéki közösségek fejlesztése és a falvak megújítása.

4. Fenntarthatóság

A politikának olyan vidékfejlesztést kell támogatnia, amely megőrzi az európai vidék szépségét és otthonosságát (természeti erőforrások, biodiverzitás és kulturális sajátosságok). A mai generációk úgy használják ezeket a javakat, hogy ne tegyék tönkre a jövő generációk lehetőségeit. A helyi szinten megvalósított akcióinkkal is tudatában kell lennünk globális felelősségünknek.

5. Szubszidiaritás

Ahhoz, hogy az Unió vidéki területeinek sokszínűsége kialakulhasson, a vidékfejlesztési politikának kiegészítés alapelvét kell követnie. A döntéshozatal legyen olyan decentralizált, amennyire lehetséges, valamint érvényesüljön partnerségi és együttműködési alapelv (a helyi, regionális, a nemzeti és az európai szint között). A hangsúlyt a részvételre és az alulról jövő kezdeményezésekre kell helyezni, ami hasznosítja a vidéki közösségek kreativitását és összetartását. A vidékfejlesztés egy következetes európai keretben legyen helyi szintű és közösségi irányítású.

6. Egyszerűsítés

A vidékfejlesztési politikát, nevezetesen a mezőgazdasági komponens törvényi háttérét radikálisan egyszerűsíteni kell. Egyszerre kell elkerülni, hogy az agrárpolitika újra nemzeti szintre kerüljön és elérni azt, hogy a jelenlegi sokcsatornás folyamatok nagyobb

következetességet mutassanak és az EU törvénykezés - az általános szabályozásról és a folyamatok irányításáról - korlátozottabb legyen, a döntésekben jobban érvényesüljön a kiegészítés, a politikák végrehajtása decentralizáltabb legyen és az egész rendszer rugalmassága, növekedjen.

7. Programozás

A vidékfejlesztési programok kialakításánál egy következetes és átlátható folyamatot kell követni. Minden programnak illeszkednie kell az egyes régiók vidékfejlesztésének egységes programjába.

8. Finanszírozás

A helyi finanszírozási forrásokat be kell vonni a vidékfejlesztési projektekbe. Több támogatást kell juttatni a vidéki hitelezési technikák pénzügyi tervezésére, hogy jobban mozgósítsuk az állami és a magánforrásokat, csökkentsük a kis- és közepes vállalkozások pénzügyi hátrányait, serkentsük a termelő beruházásokat és növeljük vidék gazdasági változatosságát. El kell érni a bankszektor (állami- és magán) és más pénzügyi közvetítők nagyobb arányú aktivitását a vidékfejlesztésben.

9. Irányítás

Növelni kell a helyi hatóságok, valamint a közösségek közigazgatási kapacitásait és hatékonyságát, technikai segítségnyújtással, képzéssel, jobb kommunikációval, partneri kapcsolatokkal, a kutatási eredmények és az információk megosztásával, valamint régióközi és vidéki csoportok közötti hálózatokon keresztül folytatott tapasztalatcserével.

10. Értékelés és kutatás

Meg kell erősíteni a programok felügyeletét, értékelését és a kedvezményezettek ellenőrzését, hogy biztosítsuk folyamatok átláthatóságát, garantáljuk közpénzek jó felhasználását, serkentsük a kutatások és a beruházások végzését, és lehetővé tegyük a felmerülő kérdések jól informált, nyilvános megvitatását. A teherviselőket nemcsak a programok előkészítésébe és végrehajtásába kell bevonni, hanem a felügyelet és az értékelés elvégzésébe is.

Következtetés

A cork-i, Európai Vidékfejlesztési Konferencia résztvevői a következőket várják az európai politikusoktól:

- *A közvélemény figyelmét irányítsák rá a vidékfejlesztés új alapokra helyezésének szükségességére.*
- *Tegyék vonzóbbá a vidéki területeket, hogy az emberek szívesebben éljenek és dolgozzanak ott, és megfelelő lehetőségeket biztosítsanak minden korosztálynak.*
- *Támogassák deklarációban megfogalmazott tízpontos programot, és partnerként működjenek együtt az egyes célok megvalósításában.*
- *Nemzetközi szinten és vállaljanak aktív szerepet a fenntartható vidékfejlesztés támogatásában.*

Részletes indokolás

Az 1.§-hoz

Fontos, hogy az áru- és termékértékesítésnek e kedvező feltételekkel történő folytatására jogosultak köre pontos meghatározásra kerüljön. Csak azon gazdák számára lehet indokolt a helyben történő értékesítés biztosítása, akik hagyományosan helyben, saját gazdaságukban megtermelt mezőgazdasági termékek értékesítésével foglalkoznak.

A 2. §-hoz

Fontos, hogy csak bizonyos, hagyományosan családi gazdaságokban készített italok kerülhessenek így módon kimérésre.

A 3. -4.§-hoz

A termékértékesítés csak helyben, a megtermelés helyén, továbbá az ezzel szomszédos fő- vagy a melléküzem székhelyén történhet, ezzel lehetségessé válik a kisüzemi, kiskereskedelmi jelleg megőrzése.

Az 5.§-hoz

Az eltérő kereskedelmi jelleg és árukészlet miatt indokolt, hogy a fogyasztók számára is jól látható, felismerhető legyen a kimérés speciális jellege.

A 6.§-hoz

A kistermelői értékesítés nem űzhető főfoglalkozásként, annak csak kiegészítő szerepe, lehet a mezőgazdasági termékek - gyümölcsök - termelése mellett. Az értékesítési időszak is ennek megfelelően szabályozott.

A 7.§-hoz

Az egyéb hagyományos, házi készítésű ételek, a családi gazdaságban előállított termékek népszerűsítését szolgálja, hogy ezek – csak az italok mellett és csak meghatározott körben értékesítésre kerülhetnek.

A 8-9.§-hoz

Az értékesítési tevékenység csak bejelentésre, e törvényben meghatározott feltételek teljesítése esetén kiadott engedély alapján végezhető.

A 10.§-hoz

A törvényi előírások megszegése szabálysértési eljárás megindítását vonja maga után.

Budapest, 2004. április 19.

Kovács Ferenc

Dr. Braun Márton

Dr. Dancsó József

Farkas Sándor

Dr. Martonosi György

Dr. Sümeghy Csaba

Fidesz – Magyar Polgári Szövetség